

Til lovforslag nr. L 211. Betænkning afgivet af Retsudvalget den 20. maj 2009

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf m.v. og forvaltningsloven

(Styrket indsats mod bandekriminalitet m.v.)

[af justitsministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1. Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 2, og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3 og 4.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. april 2009 og var til 1. behandling den 7. maj 2009. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 1. og den 3. april 2009 udkastene til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 438 og 449. Den 29. april 2009 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 6. maj 2009 sendte justitsministeren supplerende høringssvar til udvalget.

Skriftlig henvendelse

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Amnesty International.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 45 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret bortset fra spørgsmål 21-45, som forventes besvaret inden 2. behandling af lovforslaget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af justitsministeren stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget er meget tilfredse med, at man nu introducerer minimumsstraffe som en del af dansk lovgivning. Hidtil har minimumsstraffe kun været forbeholdt drab. Men man kan altså godt nu regne med, at det også vil gælde andre dele af lovgivningsarbejdet i Folketinget. Vi har fra Dansk Folkepartis side tænkt os at udnytte muligheden for at indføre minimumsstraffe på andre områder, fordi de argumenter, der har været imod ind-

førelse af minimumsstraffe, for os at se nu er bortfaldet.

Et *mindretal* i udvalget (S) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de under nr. 2-4 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (SF) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget og de under nr. 1 og 2 stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for ændringsforslag nr. 3 og 4.

Et *tredje mindretal* i udvalget (RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme imod ændringsforslag nr. 1 og 2 og for ændringsforslag nr. 3 og 4.

Det Radikale Venstre og Enhedslisten er meget optagede af, at vi får en effektiv indsats mod organiseret kriminalitet og væbnede opgør. Derfor har de to partier i Folketinget i månedsvis presset på for at få regeringen til at komme i gang med en indsats. Og partierne har sammen med S og SF fremsat beslutningsforslag nr. B 141 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet og væbnede opgør. I beslutningsforslaget stilles der forslag om en national handlingsplan, så der kommer en koordinering af den indsats, der gøres af mange forskellige myndigheder, foreninger m.m. Endvidere foreslås en lang række tiltag, som skal sættes i værk. Der er prioriteret flere politiressourcer, men der er stort behov for også at få flere socialarbejdere og en række andre tiltag.

Det Radikale Venstre og Enhedslisten foretrækker nemlig at gøre en indsats, der rent faktisk kan have en effekt med hensyn til at bekæmpe organiseret kriminalitet og forebygge rekruttering til rockerbander og andre former for kriminelle grupperinger – og ikke bare en populistisk lovgivning for at vise, at man gør noget.

Det Radikale Venstre og Enhedslisten er imod at indføre minimumsstraffe. For det første tror vi ikke, det virker. Regeringen har nu forsøgt med hårdere straffe i over 7 år, og problemerne vokser bare. For det andet mener vi, at Folketinget skal være meget tilbageholdende med at blande sig i domstolenes arbejde. Folketinget bør fastsætte strafferammer og så give domstolene mulighed for at vurdere, hvad der er den passende straf i den konkrete sag. Det giver straffe, der i overensstemmelse med retsfølelsen i befolkningen.

Det Radikale Venstre og Enhedslisten er også helt enige i de høringsvar, der går imod at ind-

sætte en bestemmelse om forhøjet straf, hvis forbrydelsen begås som led i en bandekrig, og at indføre særlige regler for varetægtsfængsling af personer, der er banderelaterede. De to partier konstaterer endvidere, at både politiet og anklagemyndigheden forudser vanskeligheder ved at anvende bestemmelserne i praksis, samt at det må forventes at kræve ekstra ressourcer fra såvel politiet og anklagemyndigheden som de i forvejen overbebyrdede domstole.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (Simon Emil Ammitzbøll (UFG)) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (V, DF og KF):

1) *Nr. 6* affattes således:

»6. § 192 a affattes således:

»§ 192 a. Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særlig skærpene omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forsøge i

- 1) skydevåben eller
- 2) andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade.

Stk. 2. Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særlig skærpene omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år.«

[Minimumsstraf på fængsel i 1 år for visse overtrædelser af våbenlovgivningen med skydevåben under særlig skærpende omstændigheder]

Af et *mindretal* (S):

2) Nr. 6 affattes således:

»6. § 192 a affattes således:

»§ 192 a. Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særlig skærpende omstændigheder at besidde, bære eller anvende

- 1) skydevåben eller
- 2) andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade.

Stk. 2. Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særlig skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år.«

[Minimumsstraf på fængsel i 1 år for alle overtrædelser af våbenlovgivningen under særlig skærpende omstændigheder]

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (S, RV og EL):

Nye paragraffer

3) Efter § 7 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2011-12 forslag om revision af loven.«

[Revisionsklausul]

4) Efter § 7 indsættes som ny paragraf:

»§ 02

Justitsministeren fremsætter i folketingsåret 2009-10 et lovforslag, der sikrer en effektiv og langsigtet bekæmpelse af årsagerne til organiseret kriminalitet i Danmark.«

[Lovforslag om bekæmpelse af årsagerne til kriminalitet]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget går ud på at udvide anvendelsesområdet for den foreslåede minimumsstraf for visse grove våbenlovsovertrædelser. Det foreslås således, at minimumsstraffen ikke kun – som efter lovforslaget – skal gælde i tilfælde, hvor skydevåben eller andre våben (end skydevåben) eller eksplosivstoffer af særdeles farlig karakter besiddes, bæres eller anvendes på offentligt tilgængeligt sted. Minimumsstraffen skal efter ændringsforslaget herudover gælde ved andre grove overtrædelser, som vedrører de nævnte våben og eksplosivstoffer.

Regeringen ønsker således i lyset af bl.a. den aktuelle skærpede udvikling i den rocker- og banderelaterede konflikt, at der skal gælde en minimumsstraf på 1 års fængsel for alle grove våbenlovsovertrædelser, som vedrører skydevåben eller andre våben (end skydevåben) eller eksplosivstoffer af særdeles farlig karakter.

Til nr. 2

Ændringsforslaget indebærer den udvidelse i forhold til lovforslaget, at bl.a. ulovlig besiddelse m.v. af skydevåben uanset sted (offentligt tilgængeligt eller ej) og uanset tilhørende ammunition eller ej omfattes af minimumsstraffen på fængsel i 1 år. Endvidere omfattes den situation, hvor der f.eks. på bopælen opbevares andre våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade.

Til nr. 3

Med ændringsforslaget foreslås indsat en revisionsklausul, hvorefter justitsministeren i folketingsåret 2011-12 skal fremsætte forslag om revision af loven. Formålet med revisionsklausulen er at få foretaget en evaluering af, om formålet med lovforslaget er blevet opfyldt, og om der er et permanent behov for de lovændringer, som er omfattet af lovforslaget.

Til nr. 4

Ændringsforslaget pålægger justitsministeren at fremsætte et lovforslag, der sikrer en effektiv og langsigtet bekæmpelse af årsagerne til organiseret kriminalitet i Danmark. Lovforslaget skal sikre, at fødekæden til de kriminelle bander

bremses gennem en række initiativer rettet mod unge mennesker. Forslaget skal endvidere sikre en bedre resocialisering af allerede dømte for at modvirke fornyet kriminalitet. Målet er mindre

kriminalitet og færre ofre. For en nærmere beskrivelse henvises til beslutningsforslag nr. B 191 og bemærkningerne hertil.

Kim Andersen (V) Søren Pind (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) fmd.

Marlene Harpsøe (DF) René Christensen (DF) Tom Behnke (KF) Vivi Kier (KF)

Naser Khader (KF) Karen Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Mogens Jensen (S)

Morten Østergaard (RV) Anne Baastrup (SF) nfmd. Karina Lorentzen Dehnhardt (SF)

Simon Emil Ammitzbøll (UFG) Line Barfod (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	2
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	25	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 211

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsoversigt, fra justitsministeren
2	Henvendelse af 4/5-09 fra Amnesty International
3	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Supplerende høringssvar, fra justitsministeren
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	1. udkast til betænkning
7	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 211

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 30/4-09 fra Amnesty International, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om at redegøre for, hvor mange zoneforbud der er udstedt i forbindelse med »bandeopgøret« på Nørrebro og andre steder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om at redegøre for, hvor mange personer der er blevet straffet for at overtræde zoneforbud, der er udstedt i forbindelse med »bandeopgøret« på Nørrebro og andre steder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om at redegøre for, hvor mange zoneforbud der er udstedt de seneste 5 år i København, og hvor mange personer der er blevet straffet for at overtræde disse, opgjort bydel for bydel og år for år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om at redegøre for, hvor mange anonyme vidner der har været anvendt i strafesager i de seneste 5 år, opgjort år for år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om at redegøre for, hvor mange personer der har fået hjælp af myndighederne til at få en ny identitet i de seneste 5 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om at redegøre for, hvilke muligheder myndighederne har for at støtte og beskytte et vidne, der ønsker at stå åbent frem og ikke være anonym, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om at redegøre for, om det bedst styrker tryghedsfølelsen, hvis vidner, der står åbent frem, sikres beskyttelse, eller hvis vidner kun får beskyttelse, såfremt de vidner anonymt og eventuelt vælger at få en helt ny identitet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om at redegøre for, hvilken forskning og dokumentation der foreligger med hensyn til, om store dusører fører til flere og hurtigere opklarede forbrydelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om at fremlægge dokumentation for, at minimumsstraffe har effekt med hensyn til at bekæmpe væbnede opgør, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

Spm.nr.	Titel
11	Spm. om at fremlægge dokumentation for, at det i Manchester i England har haft en særskilt effekt at indføre langt hårdere straffe for besiddelse af skydevåben, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm., om ministeren vil iværksætte en undersøgelse af konsekvenserne af strafskærperne, så der kan opnås viden om, hvorvidt de virker, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
13	Spm. om at redegøre for, hvilken viden der er om de våben, der er konfiskeret i de seneste 5 år i forbindelse med rockere, væbnede opgør m.m., til justitsministeren, og ministerens svar herpå
14	Spm. om kommentar til henvendelsen fra Erik Lindblad vedrørende jægeres transport af våben, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
15	Spm. om at redegøre for, om en person med våbentilladelse på vej til og fra jagt vil være omfattet af minimumsstraffen, og hvordan man kan afgrænse, om en person rent faktisk er på vej til og fra en jagt og ikke medbringer våbnet i det offentlige rum i strid med tilladelsen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
16	Spm. om – som teknisk bistand – at udarbejde et ændringsforslag, således at alle sager vedrørende besiddelse m.v. af skydevåben (med eller uden ammunition), uanset om det er på et offentligt tilgængeligt sted eller på bopælen el.lign., straffes med minimumsstraffen på 1 år, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
17	Spm. om – som teknisk bistand – at udarbejde et ændringsforslag, således at den forhøjede straf rammer for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 3, også kommer til at omfatte overtrædelser begået i forbindelse med større uroligheder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
18	Spm. om, hvordan man sikrer sig, at rockere m.fl. ikke opnår jagttegn eller bliver medlemmer af skydeklubber og dermed kan omgå lovens intentioner, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
19	Spm. om kommentar til henvendelsen vedrørende sammenstød mellem straffbare handlinger, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
20	Spm. om, hvorledes det kan sikres, at personer, der overtræder straffelovens § 119, stk. 3, i forbindelse med større uroligheder, kan varetægtsfængsles, til justitsministeren, og dennes svar herpå
21	Spm., om strafskærperne i lovforslaget ændrer ved det forhold, at der for personer, der idømmes fængsel i 12 måneder eller mere, er mulighed for løsladelse på prøve, når 2/3 af straffen er udstået, til justitsministeren
22	Spm., om ministeren vil definere betydningen af hvert af følgende ord/ordsammensætning i den sammenhæng, de optræder i ministerens ændringsforslag: »bære«, »tilvirke«, »udvikle«, »med henblik på udvikling forske i«, til justitsministeren
23	Spm. om, hvor mange dele af et våben man skal have udviklet for at være omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
24	Spm., om »at opbevare« er omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
25	Spm., om besiddelse m.v. af våbendele er omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
26	Spm., om besiddelse m.v. af gas og signalvåben er omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
27	Spm., om våbensalg er omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
28	Spm., om en person med en våbentilladelse, der er udløbet, vil være omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
29	Spm., om ministerens ændringsforslag udvider det område, der i forvejen er kriminel, til justitsministeren

Spm.nr.	Titel
30	Spm., om ministeren kan give konkrete eksempler på domme og strafudmålinger på hver af de nævnte områder: indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forsøge i, til justitsministeren
31	Spm., om søgning af våbenopskrifter på nettet vil være omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
32	Spm., om personer med interesse for våben vil være omfattet af ministerens ændringsforslag, hvis de er »selvbyggere«, til justitsministeren
33	Spm. om, hvorledes det tilsikres, at den målgruppe, ministerens ændringsforslag retter sig mod, rammens, og at ikke tilfældige, uheldige borgere skal 1 år i fængsel, til justitsministeren
34	Spm., om ministeren kan redegøre for mulige uheldige sager eller risici ved ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
35	Spm., om ministeren vil redegøre for bestemmelserne om medvirken i relation til ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
36	Spm., om ministeren vil oplyse det nuværende udmålte gennemsnitsniveau for straffe for hvert af de områder, der er omfattet af ministerens ændringsforslag, til justitsministeren
37	Spm. om, hvorfor ministeren har ændret holdning til at udvide området for anvendelse af minimumsstraffen på 1 år, til justitsministeren
38	Spm. om at afvente Straffelovrådets udtalelse i forhold til minimumsstraffe, til justitsministeren
39	Spm., om signalpistoler, gaspistoler og startpistoler er omfattet af lovforslaget, til justitsministeren
40	Spm., om alle områder skal vurderes på samme skala, altså min. 1 år, til justitsministeren
41	Spm., om en rocker, der ved en fejl transporterer et våben for en kammerat med en våbentilladelse, vil være undtaget, sådan at han undgår minimumsstraf, til justitsministeren
42	Spm. om opbevaring af et våben f.eks. i forbindelse med afpresning for narkogæld, til justitsministeren
43	Spm., om unge under 18 år vil være omfattet af lovforslaget, og hvordan de skal afsones, til justitsministeren
44	Spm. om økonomiske konsekvensberegninger i forhold til kriminalforsorgen, til justitsministeren
45	Spm., om det kan lade sig gøre for domstolene at behandle sagerne inden for 37-dagesfristen, til justitsministeren